

ENERGETIKAI ÉS KÖZÜZEMI TANÁCSADÁS

A kapcsolt energiatermelés jelene és lehetséges jövője Magyarországon

Magyar Kapcsolt Energia Társaság (MKET)

2010

TANÁCSADÁS

A kapcsolt termelés a primerenergia-megtakarításon keresztül számos előnnyel jár

A kapcsolt termelés három legfőbb előnye

11%= 50 PJ/év¹
primerenergia-megtakarítás

Nemzeti vállalás

16%= 3,4 millió t/év¹
CO₂ megtakarítás

Nemzeti vállalás

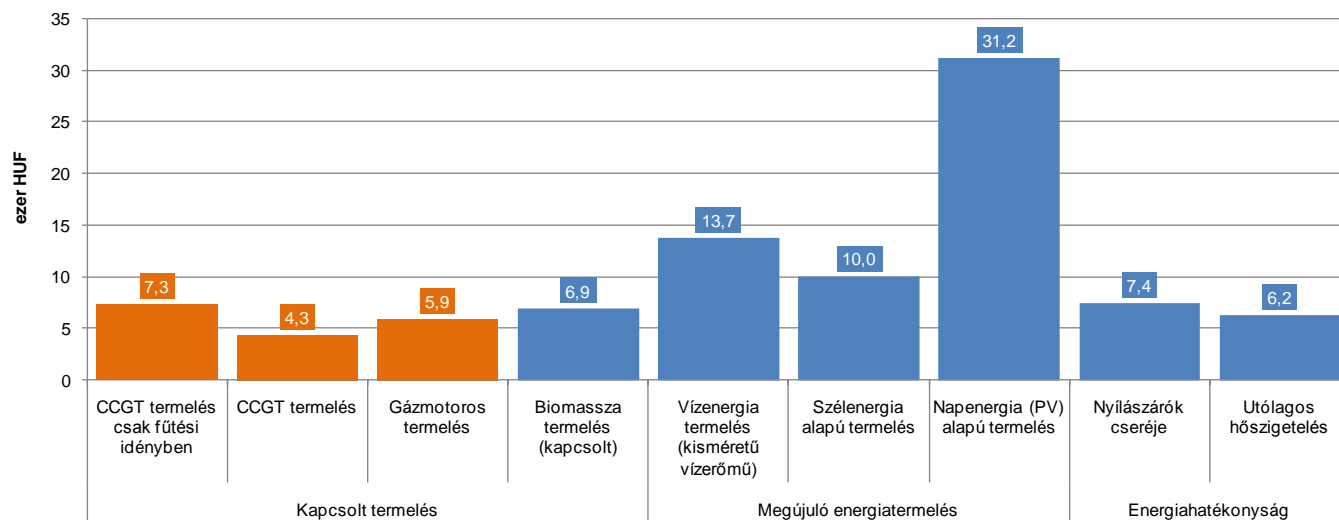

6%=24,8 PJ/év
földgázimport-csökkenés

Stratégiai cél

A kapcsolt termelés költségoldalról is versenyképes az alternatív technológiákkal a primerenergia-megtakarítás terén

1 MWh-nyi primerenergia-megtakarítás többletköltségei egyes energiatermelési, illetve energiahatékonysági technológiák esetében

Forrás: KPMG

Magyarország számára a kapcsolt termelés számszerűsíthető hasznokkal jár, így a már létező kapacitások fenntartása kulcskérdés

1) A villamosenergia- és hőtermelésre felhasznált primer energia mennyiségéhez és az ahhoz kötődő CO₂ kibocsátáshoz viszonyítva az MVM 2008-as adatai alapján

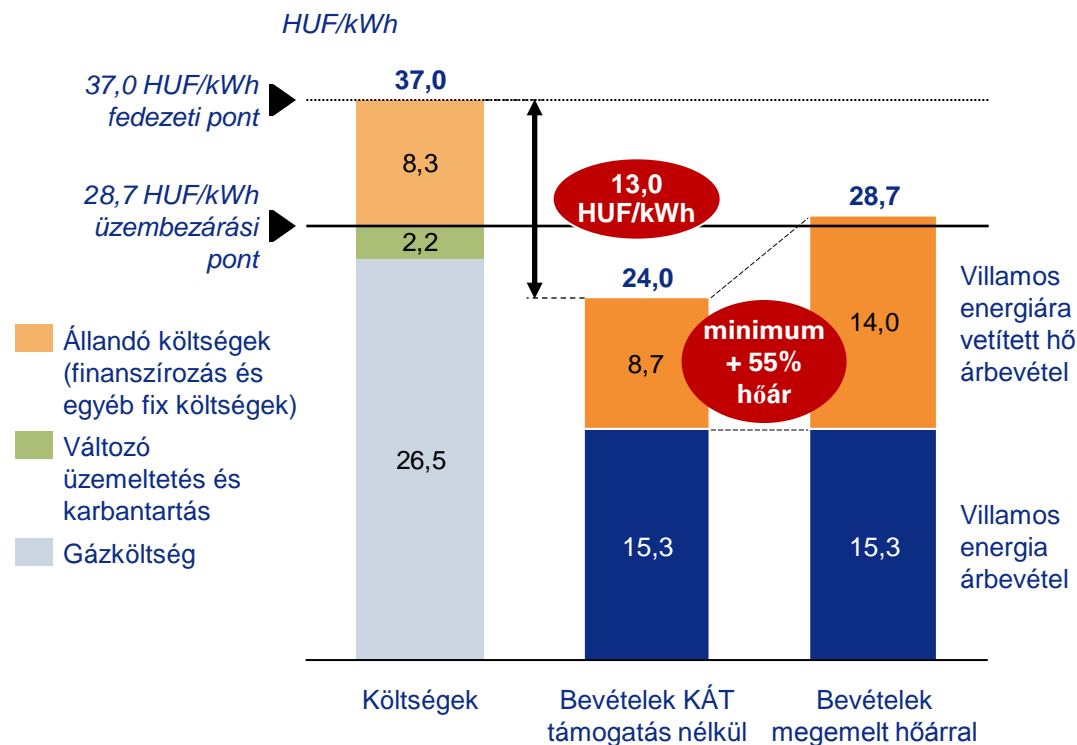
A kapcsolt termelők számos nehézséggel néznek szembe, amiből adódóan – a külső körülmények függvényében – támogatásra szorulhatnak

A kapcsolt termelés számos kihívással néz szembe

A kapcsolt termelők versenyképessége nagymértékben függ a földgázra kiadott, valamint a villamos energiáért kapott ártól

Egy 1 MW-os gázmotoros kapcsolt termelő fajlagos költségei, illetve bevételei KÁT támogatás nélkül, és a hőár emelkedése (2010-es adatok)

A KÁT támogatás jelenleg fedezi a kapcsolt termelők költségeit, azonban a szabadpiaci árak mellett a termelők nem tudnak üzemelni – ehhez drasztikus hőár-emelésre volna szükség

A kapcsolt termelés hasznai, az elkerült externáliák nem épülnek be a piaci árba

A kapcsolt termelés hasznait a piac jelenleg nem értékeli

A kapcsolt termelés számszerűsíthető haszonnal bír

A haszon nem épül be a piaci villamosenergia- illetve hőárakba

A létrehozott hasznok addicionális eszközökön keresztül vehetők figyelembe

1

Kevésbé hatékonyak büntetése

(CO₂ kvóta, adók)

2

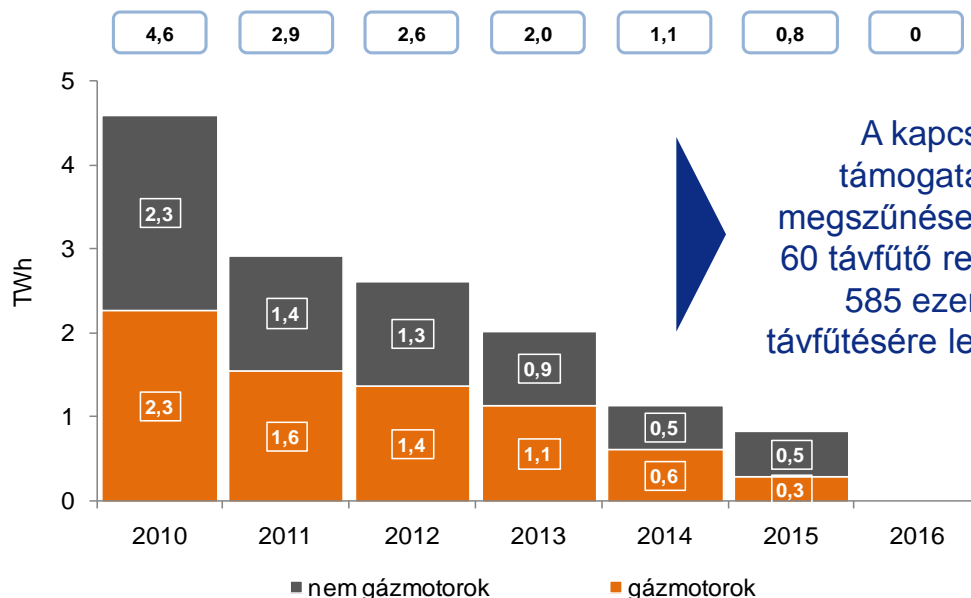
Kapcsoltak számára nyújtott kompenzáció

(KÁT, kapcsolt bizonyítvány)

Hasonló eredmények más úton való elérése sokáig tart és drágább

A kapcsolt termelés támogatása a KÁT rendszeren belül 2016-ig fokozatosan megszűnik

A támogatási rendszeren belül átvett villamosenergia-mennyiség

A kapcsoltak támogatásának megszűnése több, mint 60 távfűtő rendszerben 585 ezer lakás távfűtésére lesz hatással

Forrás: Magyar Energia Hivatal

Erőmű esetleges piaci működése → magasabb kapcsolt hőár
Bezárás → gázkazánnal kell hőt termelni, szintén magasabb költség

A kapcsolt termelők KÁT támogatásának megszűnésével a távhő ára növekedni fog és a nemzeti vállalatokat csak többletköltségek mellett lehet megvalósítani

A kapcsolt termelők stabil működéséhez a következő területeken van szükség intézkedésre

Rövidtáv (2011-12)

Moratórium – bővített támogatás a KÁT rendszerben

- A piaci körülmények pozitív irányba való megváltozásáig
- Gyorsan implementálható és nem jár jelentős többletköltségekkel

Középtáv

Több csatornás ösztönzés kapcsolt bizonyítvány bevezetésével és egyéb eszközökön keresztül

- Új, komplex rendszer, amely a KÁT kizárólagosságát felváltja
- A kapcsolt bizonyítvány alkalmazható érett piac esetén és rugalmas a változásokra

Hosszú táv

- Az adójóváírás és a rendszerhasználati díjak differenciálása
- A kapcsolt termelők alkalmazkodnak a megváltozott körülményekhez (üzemmód, szabályozási piac)

A kapcsolt termelés és a vele járó hasznok hosszú távon fenntarthatók

A célok megvalósítására eddig elköltött fogyasztói milliárdok nem vesznek el

A távhő ára és a kiépített rendszerek nem kerülnek veszélybe

A jogalkotó aktív közreműködésére van szükség az iparág ellehetetlenülésének és a vele járó hatások elkerüléséhez

A kapcsolt termelés jövője érdekében tett javaslatok 3 témakörhöz köthetőek

Támogatási rendszer módosítása

1. Középtávon (2013-tól) → kapcsolt bizonyítvány kiegészítő támogatási formákkal:

- Részletek kidolgozása 2011-12-ben

2. Rövidtávon, a kapcsolt bizonyítvány bevezetéséig (2011-12) a KÁT rendszer átalakításán keresztül kell biztosítani az erőművek fennmaradását:

- A hosszabbítási határozatok a kapcsoltakat hátrányosan érintő módon ne változzanak, a projektek megtérüléséig legyen KÁT értékesítés
- A válság ellensúlyozásaként a működés biztosítása érdekében kötelező átvétel biztosítása a jelenlegi szabályozás szerint kieső termelőknek a „normál” **KÁT tarifa 85%-án** – a földgáz és a villamos energia árról megfelelő alakulásáig, de legfeljebb a kapcsolt bizonyítvány bevezetéséig

ezen termelők nem emelhetik a hő árát a gázár változást meghaladó mértékben

távhő versenyképessége nem csökken

- Az épületkorszerűsítések hatására a lakossági hőigény csökken, melyet tipikusan nem lakossági fogyasztókkal lehet pótolni, ezért az átmeneti kötelező átvétel minden kapcsolt erőműre vonatkozzon (nem csak lakossági távhő termelésre)
- Lakossági ellátás esetén prémium alkalmazható a távhő **versenyképességének javítása** érdekében

3. Kiegészítő támogatási formák:

- Adóátrendezés
- CO2 kvóta kedvezmény 2013-tól
- Elosztói rendszerhasználati díjak differenciálása 2013-tól

4. Egyéb javaslatok:

- A megújuló alapú kapcsolt termelés kiemelten fontos → **kapcsolt prémium**
- Néhány éves átmeneti időszakra kapcsolt termelést kiváltó csak hőtermelők ne kapjanak (beruházási) támogatást

A KÁT rendszerben maradók számára szükséges módosítások

- A 70%-os lakossági arány a távhőszolgáltatásban nem indokolt, el kell törölni (épületkorszerűsítések miatt további igénycsökkenés a lakossági szektorban → bővülés reálisan a nem lakossági oldalon lehetséges)
- Az összhatásfok számításánál a tartalék- piaci működést figyelembe kell venni, gyakorlat szükséges
- A földgáz- és a villamosenergia-piac szabályait össze kell hangolni → belépés a tartalékok piacára

Fokozott PR tevékenység szükséges, hogy a kapcsolt iparágról kialakult kép javuljon

A javaslatok megvalósítása sürgető feladat, hiszen az iparág jövője kérdéses 2011. január 1. után